

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ การศึกษาความแตกต่างในด้านพฤติกรรม
ระหว่างไก่อีฟ่าหลังขาว (*Lophura nycthemera jonesi*)
กับไก่อีฟ่าหลังขาวจันทบูรณ์ (*Lophura nycthemera lewesi*)
ในสวนสัตว์เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายบรรจบ ไชยสาร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนชีววิทยา

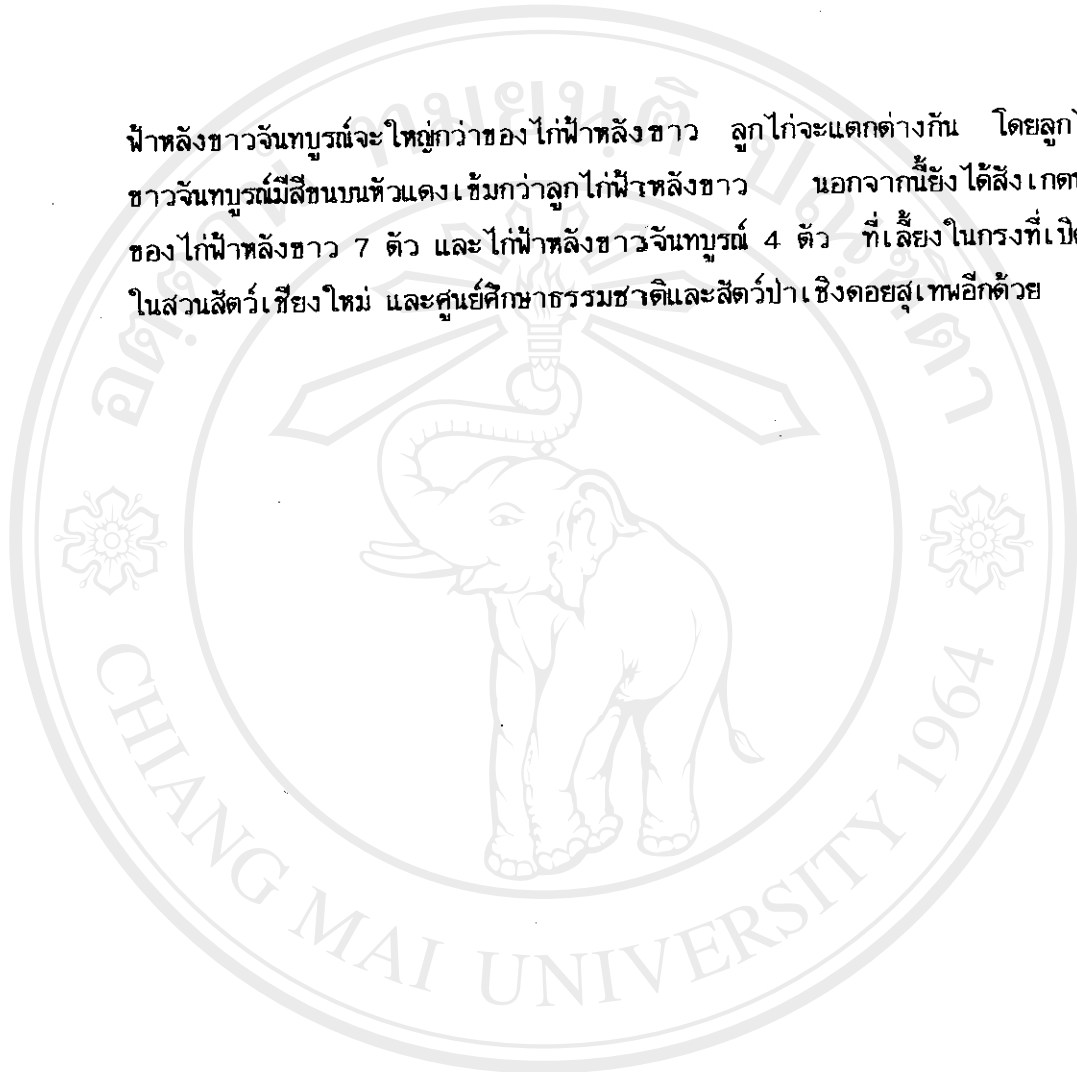
คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

ผศ. ดร. นริทธิ์	สีตะสุวรรณ	ประธานกรรมการ
รศ. ยุทธนา	สมิตะสิริ	กรรมการ
นายสัตวแพทย์กาญจนาชัย	แสนวงศ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาความแตกต่างในด้านพฤติกรรมระหว่างไก่อีฟ่าหลังขาว (*Lophura nycthemera jonesi*) กับไก่อีฟ่าหลังขาวจันทบูรณ์ (*Lophura nycthemera lewesi*) ในสวนสัตว์เชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนเมษายน 2529 ถึงเดือนพฤษภาคม 2530 โดยนำไก่อีฟ่าหลังขาว 8 ตัว ไก่อีฟ่าหลังขาวจันทบูรณ์ 4 ตัว แยกเลี้ยงในกรงที่มีขนาดและสภาพแวดล้อมที่เหมือนกันทุกประการ บันทึกภาพ เสียง และพฤติกรรมด้านต่าง ๆ พบว่าพฤติกรรมทั่วไป ไก่อีฟ่าหลังขาวและไก่อีฟ่าหลังขาวจันทบูรณ์ มีแบบแผนการแสดงพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านความถี่ ไก่อีฟ่าหลังขาวจันทบูรณ์จะแสดงความถี่สูงกว่าไก่อีฟ่าหลังขาวในพฤติกรรมส่ายตัว (เฉพาะการใช้ขน) แต่พฤติกรรมการเคลื่อนที่ พฤติกรรมเกี่ยวกับการกินอาหารและขับถ่าย ไกอีฟ่าทั้ง 2 subspecies จะแสดงในความถี่ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนพฤติกรรมทางด้านสังคมนั้น แบบแผนการแสดงพฤติกรรมจะไม่แตกต่างกัน แต่ความถี่ในการก้าวร้าว การเกี่ยว ไก่อีฟ่าหลังขาวเพศผู้ จะมีความถี่สูงและรุนแรงมากกว่าไก่อีฟ่าหลังขาวจันทบูรณ์เพศผู้ ส่วนไก่อีฟ่าหลังขาวเพศเมียของทั้ง 2 subspecies แสดงพฤติกรรมทางสังคมที่ไม่แตกต่างกัน ไก่อีฟ่าหลังขาวและไก่อีฟ่าหลังขาวจันทบูรณ์ จะเริ่มเข้าสู่ฤดูผสมพันธุ์ตั้งแต่เดือนตุลาคม ไปจนใกล้เริ่มผลิตขนในเดือนกรกฎาคม ขนาดของรังและไข่ของไก่อี

ฟ้าหลังขาวจันทร์บูรณ์จะใหญ่กว่าของไก่ฟ้าหลังขาว ลูกไก่จะแตกต่างกัน โดยลูกไก่ฟ้าหลังขาวจันทร์บูรณ์มีสีขนบนหัวแดงเข้มกว่าลูกไก่ฟ้าหลังขาว นอกจากนี้ยังได้สังเกตพฤติกรรมของไก่ฟ้าหลังขาว 7 ตัว และไก่ฟ้าหลังขาวจันทร์บูรณ์ 4 ตัว ที่เลี้ยงในกรงที่เปิดให้คนชมในส่วนสัตว์เชียงใหม่ และศูนย์ศึกษารวมชาติและสัตว์ป่าเชิงดอยสุเทพอีกด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Research Title Study on Behavioral Differences Between Silver Pheasant (Lophura nycthemera jonesi) and Chantaboon Silver Pheasant (Lophura nycthemera lewesi) in Chiang Mai Zoo

Author Mr. Banjob Chaiyasan

M.S. Teaching Biology

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Narit	Sitasuwan	Chairman
Assoc. Prof. Yuthana	Saitasiri	Member
Veterinarian Kanchai	Sanwong	Member

Abstract

A study of behavioral differences between silver pheasants (Lophura nycthemera jonesi) and Chantaboon silver pheasants (Lophura nycthemera lewesi) was carried out in Chiang Mai Zoo from April 1986 to May 1987. Eight silver pheasants and 4 Chantaboon silver pheasants were housed in identical cages. The behavior of the birds was recorded by observation, photography and tape recording of vocalizations. The general behaviour pattern of the 2 pheasant subspecies did not differ greatly. The frequency of comforting behavior (especially preening) of Chantaboon silver pheasants was higher than for silver pheasants but eating, locomotion and defecation of the 2 subspecies were not different. The patterns of social behavior were not different but the frequency of aggression and courtship of male silver pheasants was higher and more violent than for male Chantaboon silver pheasants. The social behavior of the

females of the 2 subspecies were not different. Silver pheasants and Chantaboon silver pheasants entered breeding season from October until the molting season in July. Size of nests and eggs of the Chantaboon silver pheasants were larger than for the silver pheasants. The red plumage on the head of chantaboon silver pheasant chicks was darker than that of silver pheasant chicks. More over the behavior of 7 silver pheasants and 4 chantaboon silver pheasants was also observed at the exhibited aviaries in Chiang Mai Zoo and in Choeng doi Suthep Nature and Wildlife Education Centre Chiang Mai.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved